

*Juhoslávské zákonodárstvo boľo sice zdržované tvorením predpisov dennej potreby, avšak zatiaľ v roku 1921 utvorená 6členná komisia priviedla v tomto roku svoju prácu ku koncu a chystá sa publikovať prvý elaborát osnovy nového obč. zákona, ktorého podkladom je novelizovaný rakúsky zákon a čiastočne nová osnova čsl. Prednášateľ stavia sa za úplné recipovanie čsl. občianskeho zákona, lebo dľa jeho mienky juhoslovanská osnova nemôže byť lepšou, keďže nemohla počítať s tak širokou spoluprácou právnickej verejnosti; tu i tam modernizovalo sa len staré právo rakúske jeho prispôbením súčasným pomerom a potrebám, ktoré sú úplne rovnaké. Zvláštnosti práva sedliackeho daly by sa shrnúť do samostatného codexu iuris rustici. Ak by Juhoašlavia súhlasila s týmto riešením, ktoré netýka sa jej záujmov prestýžnych, bola by zaistená v práve občianskom tiež jednota judikatúry a literatúry, a tým nedozierne ošoh pre slovanskú vedu a utuženie drahých sväzkov medzi dvoma bratskými národmi. Za búrlivého potlesku prítomných skončil prehlásením, že na Sjazde s oboch strán (dr. St. Lapajne je hlav. zpravodajom pre medzinárod. právo súkrom. a koreferentem dr. M. Boháček) nutno sa zasadzovať o toto riešenie. — Prof. dr. Horna a generálny sekretár I. S. P. Š. S. dr. Cyril Bařinka znova poďakovali agilnému prednášateľovi, ktorý zahájil predsjazdové prednášky a prvý podal vedeckú prácu. Na to prof. Lapajne, ustil poriadateľstvo o svojej ochote k spolupráci až do nového shľadania sa v Bratislave — Mekke slovanských právnikov. — Na večeri poriadanej na počesť hosťa prehovoril prof. dr. K. Laštovka za Právnickú Jednotu, vl. radca dr. J. Mezník za krajin. prezidenta a úrad, vrch. s. r. dr. K. Drbohlav za Slov. zemskú jednotu sudcov a pplk., veliteľ div. súdu dr. J. Král za justičné dôstojníctvo. Lubj.*

**Těžký problém rozřešen!** Mnoho let a hlavne od převratu zaměstnávala celou čs. veřejnost — patrně v nedostatku jiných závažnějších věcí — otázka, co s ženami-právníčkami. A teď najednou jeden rozumný čs. ministr, na nějž můžeme být pyšni tím více že pochází z našich řad, problém rázem rozřešil: postaral se o vydání nařizení, jímž se upravuje soudcovský úbor pro soudce-ženu. Jako zázrakem v působnosti ministerstva spravedlnosti rozřat byl gordický uzel a doufejme, že spravedlnost i podle svého jména stane se vzorem ostatním odvětvím veřejné správy. Našli se lidé jasného rozumu, kteří několika větami dovedli zvrátiti starou minulost. Snad nebude již nutno vzpomínat než se smířlivým úsměvem na námitky, jež kdysi byly proneseny proti právníčkám, když byly pochybnosti jakou bychom jim uštedřili uniformu. Jen spor o tu šavli zůstane, ale možná, že i to nějaký odborník vyřeší. A pak budeme všichni spokojeni kromě filologických odborníků, s kterými lze potud souhlasiti, že nejen s jejich stanoviska, nýbrž i s hlediska jakési estetiky titulatur označení »soudce-žena« nemůžeme přijmouti bez námitek.

**Ze Sbírky zákonů a nařizení.** Pod čís. 167 byla uveřejněna úmluva o řízení soudním, rozhodčím a smířčím mezi ČSR a Tureckem, pod čís. 168 pak byla vyhlášena prozatímní platnost III. dodatkového protokolu k obchodní smlouvě se Švýcarskem. — Nařizením č. 169 bylo nahrazeno nařizení č. 211/1921 o pamětních knihách obecních; nové předpisy platí též pro Slovensko a Podkarpatskou Rus. — Nař. č. 170 upravilo odměny advokátů v řízení před pracovními soudy, nař. č. 171

pak stanoví dávku za jmenování správcem konkursní podstaty. — Pod čís. 172 byl vyhlášen rozsah vzájemnosti s říší Německou s ohledem na mezinárodní úmluvu o civilním řízení soudním. — Zák. č. 173 rozšířil působnost zákona č. 144/1920 o závodních a revírních radách v hornictví též na území Slovenska a Podkarpatské Rusi. — Zákon čís. 174 »zastavil účinnost« zákona č. 144/1930 o vánočním příspěvku státních zaměstnanců. — Nařízením č. 175 se provádí zákon č. 56/1932 o přírážkách k dani z obratu a dani přepychové. — Nařízení č. 176 přiznalo sirotčí jistotu některým novým dílčím dlužním úpisům. — Pod č. 177 byla vyhlášena mezinárodní působnost obchodní dohody s Brasií. — Pod čís. 178 bylo vyhlášeno zrušení koncese ke stavbě a provozu elektrické dráhy Teplice—Dubí. — Vyhlášky č. 179 a 180 se týkají úpravy platů do ciziny (do Rumunska a Bulharska). —y.

**Osnova o soudcovském přiročí.** V denních listech objevily se zprávy, že ministerstvo spravedlnosti vypracovalo osnovu o mimořádných opatřeních k ochraně dlužníků postižených hospodářskou krizí. Podle této osnovy mohl soudce na návrh dlužníka povolit, aby dlužník pohledávku, kterou věřitel vymáhá žalobou, anebo kterou již vymohl a která ještě nebyla exekvována, zaplatil v přiměřené lhůtě, nepřesahující dobu jednoho roku, jestliže pozdějším zaplacením věřitel neutrpí podstatné újmy a odvrátí-li se tím od dlužníka hospodářská zkáza. Mimo to dává prý osnova exekučnímu soudu možnost, aby na návrh dlužníkův výkon exekuce nucenou dražbou věcí movitých a nemovitých odložil na dobu jednoho roku, lze-li očekávat, že tím bude od dlužníka odvrácena hospodářská zkáza a že dobytí pohledávky věřiteli v pozdější době nebude podstatně ztíženo. Platnost těchto ustanovení má být časově omezena do konce roku 1934; věcně mají být vyloučeny mzdy, alimenty a veřejnoprávní sociální příspěvky.

Vedle těchto ustanovení povahy moratorní měla osnova další ustanovení, kterým jednak se ruší § 171 exekučního zákona platného na Slovensku, podle něhož mohou být nemovitosti vydraženy hluboko pod cenu, a jednak se zvyšuje nejnižší podání u movitostí na polovinu odhadní ceny a u nemovitostí na  $\frac{2}{3}$ . Proti těmto ustanovením nebylo vážnějších námitek, ačkoli je jisto že vymáhateľnost na př. hypotečních zápůjček se tím značně stíží, což přirozeně povede k jejich omezování. Za to svrchu uvedená ustanovení moratorní musila narazit na odpor, a na konec byla z osnovy vůbec vypuštěna. Za to je chvalitebné, že dražebním vyhláškám se zjednává větší publicita. Ustanovení o dražebních plátech nejsou na úkor věci dosti jasna.

Nebyl to první návrh na moratorní opatření. Jednotlivé politické strany podaly již několik iniciativních návrhů, které však většinou pro svůj příliš demagogický charakter byly předem odsouzeny k zániku. Hospodářské kruhy samozřejmě musily se postavit proti jakýmkoli moratorním opatřením, poněvadž tato opatření jednak vtiskují našemu hospodářskému životu charakter, kterého nemá, neboť poměry u nás ještě daleko nedospěly takového stupně, aby bylo nutno vyhlášovati soukromoprávní moratorium, jednak by naopak mohla tato opatření být zárodkem dalších hospodářských poruch, neboť jest jisto, že přetížené soudy by povolovaly odklad exekuce šmahem a že z moratoria podmíněného a omezeného na jednotlivé případy, jak osnova intendovala, by se stalo moratorium všeobecné, které by se v krátku rozšířilo na celý hospodářský organismus. Příklady z ciziny, z Německa, Rumunska a zejména z Jugoslaviie, kde zákon o zemědělcích způsobil, že nemusí sice platit své dluhy zemědělci, ale nemohou je platit také ani peněžní ústavy a konec konců ohrožena jest i vážně platební schopnost státní jsou vážnou výstrahou. Je oprávněna obava, že jakýkoli pokus o moratorium ofese nebezpečně důvěrou, která je nezbytným předpokladem našeho vybědnutí z krise.

Dr. Lepař.

**Rozpočet, parlament a reforma správy.** Vláda Malypetrova se uvedla velmi pěkně. Podařilo se jí účelně včlenit parlament u jednání o státní rozpočet a parlament tentokrátě proti všemu očekávání nezklamal. Zhostil se své úlohy velmi čestně, dovedl přiblížit rozpočtový